

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslancah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamerne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 8.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 18, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Volitve v državni zbor

so uže razpisane; začnejo se proti koncu tekočega meseca in se končajo do 8. junija. Na Goriškem bomo imeli volitve v kmečkih občinah v petek po binokostih 29. maja, v mestih in trgih v torek pred sv. R. Telesom, 2. junija, v velikem posestvu pa v ponedeljek potem, 8. junija. Kupčijska zbornica bo volila z mesti in trgi, pa še le 6. junija. V kmečkih občinah sestavljajo se zdaj imeniki za prvotne volitve: pri teh imajo pravico voliti vsi tisti občinarji, ki so volili pri zadnjih občinskih volitvah v 1. ali 2. volilnem razredu. Prvotne volitve se vršijo za vsako občino tam, kjer ima županstvo sedež, in so velike važnosti, ker kakeršni volilni možje se izberejo, tak bo poslanec, katerega potem izvolijo. Zato priporočamo rojakom, naj se teh volitev obilno udeležijo in naj volijo zanesljivo in narodne občinarje kot volilne možje. Okrajna glavarstva, tolminsko, goriško in ajdovsko volijo enega poslanca, in sicer volilci prvega okraja v Tolminu, drugega v Gorici, tretjega v Sežani. Kmečke občine v okrajnem glavarstvu gradiškem volijo tudi enega poslanca in sicer v Gradišči. Prvega poslanca za kmečke občine volijo samo slovenske občine razen ločniške pri Gorici, ki ima 4 volilne možje. Zadnji so navadno složno glasovali s Slovenci. Drugega poslanca kmečkih občin volijo furlanske občine, katerim je pridruženih tudi pet slovenskih občin z blizu 20 glasovi, namreč: Devin, Doberdob, Biljana, Medana in Dolenja. V tej volilni skupini bo boj, ker Furlane je razcepila goriška „Unione“, liberalno italijansko-narodno društvo, ki hoče vreti goriškega prošta dr. Valussija, ker jej ni dovolj Italijan. Nekateri gospodje menijo namreč, da le oni je dober Italijan, ki se postavlja po robu proti vsemu, kar ni italijansko. Slovenci pa sodimo, da tak zasluži biti poslanec v gradiškem okraju, od katerega moremo pričakovati, da bo pravičen in skrben za vse svoje volilce: Furlane in Slovence. Tak je dr. Valussi, prvostolni prošt goriški, katerega zato priporočamo rojakom v dotičnih občinah prav toplo. „Unione“ sama ni prepričana o svoji zmagi, zato je proglasila dva moža, ki bi mogla kandidovati v kmečkih občinah: dr. Vicentinija, tržaškega inženirja, ki je mož po volji „Unione“, in grofa Rudolfa Paceja, boječega moža, kateremu bi morali dodati tovariša, ako bi šel na Dunaj, da bi se ne zbal svoje sence.

Za kmečke občine slovenske kandidat ni še postavljen. Naše politično društvo „Sloga“ imelo je že pogovore v tem oziru in za prihodnji ponedeljek je napovedana odborova seja, ki se bo s tem pečala. Najbrže, da se odbor le v načelu ali principu izreče za kandidata in da bo potem še po deželi pozvedoval in poprašval želje in voljo volilcev, da postavi kandidata v popolnem soglasju z volilci. Zdaj, dragi rojaki, je čas, da se oglasite, da naglašate svoje potrebe, da izrečete svoje nazore, da objavite svoje želje, da stavite svoje predloge, da razodenete svoje misli. Menimo, da bi bilo prav, ako bi „Sloga“ sklicala kak volilni shod, pri katerem bi se volilci razgovarjali o našem položaju, o potrebnih lastnostih dobrega poslanca in o osebi, ki bi dejala največ upanja, da zadosti našim željam. Tudi menimo, da bi ne škodovalo, ako bi posamezni rodoljubi volilci ali tudi več njih skupno naznanili odboru „Sloge“ svoje želje in zahteve, ali ako bi jih dali objaviti v „Soči“. Tako bi se volilci med seboj bolje spoznali in bi se nazori bolje utišili. Taki pogovori naj bi služili v to, da se postavi kandidat s toliko večjim soglasjem. Kadar je enkrat kandidat stavljen in proglašen, je sveta dolžnost vsakega volilca, da se drži volilne discipline, da glasuje za skupnega kandidata, ker ako bi kdo hotel trditi le svojo in glasovati za moža, ki ima morda le kakih deset privrženecov, bi takemu možu nič ne koristilo, ker bi ga ne mogel spraviti na Dunaj, skupnemu kandidatu pa bi škodoval, ker bi mu odvzel, če tudi le malo glasov. Če pošljemo poslanca na Dunaj, pošljimo ga častno, to je enoglasno, ker tako bo imel več upliva, omenjajoč, da zastopa vse volilce in da ni zmagal morda le po naključju z 1 ali 2 glasova. Predno je kandidat postavljen, je čas

razgovarjanju, ugovarjanju, pregovarjanju in govorenju, pa tako, da je mogoče priti do edinosti. Ko se je enkrat večina izrekla za katero osebo, naj jo manjšina ne pobija več, ampak naj samo zahteva, da sprejme poslanec tudi njene tirjatve v svoj program, ako ima morebiti kake posebne zahteve. Dan volitve naj nas najde edine brez razprtije, brez različnosti v naših težnjah gledé poslancev.

Mestom in trgom, ki bodo volili enega poslanca, se prištevajo: Gorica, Kormin, Gradišče, Cervinjan, Tržič (Monfalcone), Oglej, Grad, Tolmin, Bolec, Kobarid, Kanal, Ajdovščina in Sežana. Vsak teh omenjenih krajev je za se volilšte in volijo vsi oni, ki so volili pri zadnjih občinskih volitvah v 1. in 2. razredu ali ki plačujejo najmanj 5 gld. neposrednega davka. Do zdaj je zastopal grof Coronini mesta in trge na Goriškem in menimo, da slovenski volilci si ga izberejo tudi za naprej kot svojega zastopnika. „Unione“, zdi se, ni imela pravega zaupanja do vzvišenega gospoda grofa, zato ga je prala, kako se bo vedel z ozirom na italijansko narodnost. „Soča“ je zadnjič povedala, kaj jej je odgovoril. Tudi Slovenci iz mest in trgov, ali v njih imenu društvo „Sloga“ bi ga lahko prala, kako sodi o prihodnosti slovenskih avstrijskih zahtev, kajti da jih bo podpiral, kolikor mu bodo okoliščine dopuščale, o tem ni dvomiti. Dobro bi bilo, da bi se „Sloga“ s Coroninijera kaj pogovorila, ker vzvišeni gospod je tudi naš poslanec in gotovo bi se ne odtegoval, ako bi ga poprašali, kako sodi o našem stanju, naših razmerah, naših potrebah in nadah. Z našimi poslanci moramo ostati v vedni dotiki, ne pa ogibati se jih in iti jim s pota.

V velikem posestvu pride najbrže do boja in ne vé se, kdo zmaga, ker ni še znano, kake bodo zveze med volilci. Ako ne bomo brez zaveznikov, bila bi zmaga na slovenski strani skoro gotova. „Unione“ nima med svojimi privrženeci dovolj glasov, da bi zmagala brez tuje pomoči. Pri volitvah v kupčijsko zbornico združila se je bila z Ritterjevo stranko, katero imajo kot vladno. S pomočjo te stranke spravila je v zbornico svoje kandidate, med katerimi je večina odločnih Italijanov. Ali dobi „Unione“ tudi pri volitvah v državni zbor pomoč od te strani, ne vemo. Nam se zdi nekoliko neverjetna taka združba, ali ker je že bila enkrat, tudi drugič ni nemogoča. Odločevali bodo najbrže oni srednji veleposestniki, ki v svojem političnem vedenju so jako mirne krvi. Takim je hotela morda „Unione“ ustreči, ako je odločila za veliko posestvo grofa Rudolfa Paceja, ali ta mož je tako miren, da se težko loči od mrtvega in da tedaj ne more nikogar za se ogreti. Ako ne dobi več življenja in poguma zdaj, ko ga bodo kandidovali, pridobi težko koga za se. Sicer pa je to zadeva volilcev iz velikega posestva in političnega društva, ki si moža gotovo ogledajo od vseh strani, predno se zanj odločijo, če tudi ga je „Unione“ postavila. Ako je mož, volili ga bomo brez „Unione“, ako ni dosti moža, mu „Unione“ ne bo mogla pomagati. Nadejamo se, da Slovenci najdejo kakega boljšega kandidata, ki bi ugajal vsem dobro mislečim, ki ne zahtevajo od poslanca, da bi ene pomagal tlačiti v korist in veselje drugih, ampak ki želijo, da naj bo poslanec pravičen na vsako stran in naj zagovarja koristi vseh svojih volilcev, ne pa le nekaterih, recimo samo italijanskih ali samo slovenskih. Pravično naj bo postopanje in nikdo ga ne more grajati.

Rojaki! volitve so važne; narodna reč začela je iti pod pot, treba dobiti poslancev, ki nam priborijo narodne pravice iz časov Giskre in Auersperga; zato urno na delo in krepko ter previdno delati, kajti čas zamujen ne vrne se več.

„Ruske barve“ na cesarskem dvoru.

Kdo se ne spominja več napadov nekega italijanskega glasila na goriško čitalnico, češ da je obesila pri javni slavnosti „ruske barve“ s svojega okna, in kdo se ne spominja zabavljanja italijanskih nemir-

nežev, da slovenska narodna zastava nosi „ruske barve“?

Delovanje slovenskega naroda je javno pred vsem svetom in njegova neomejena zvestoba do vladarja in skupne domovine je znana in priznana na najvišjem mestu. Tudi našim narodnim nasprotnikom je to predobro znano in nikdo izmed njih, ako ima kaj uma, ne veruje tega kar očita Slovence, da bi jih dražil. Nepokojnežem je na tem ležede, da vzbujajo prepir in netiljo nemir, da si po tej poti ohranijo, kar že imajo, in da si priborijo, kar jim ne tiče. Ustavoverni nasprotniki slovanstva in ob enem (če tudi nevedé in nehoté) Avstrije so takih draženj veseli, ker jim dajejo povod, da postopajo nemilo proti Slovincem, katere bi radi omejili na najvišje vrhunce najvišjih gora ali na najožje soteske in pobrežja šumečih vod, da bi se njih glas ne slišal med avstrijskimi narodi. Kdor nam hoče sovražni biti in škodovati, dobi dovolj povodov, ako ni slep, kajti slaba volja more obleči najnedolžnejšo, najdostojnejšo, najpatriotičnejšo slavnost in pojavo s plaščem zavisti, obrekovanja, sumničenja, natolcevanja, krivega poročanja in pričanja. Takim poklenskimi nakanom ne odide najmirnejši človek, ako se sovražna strast, zvišča in moč zažene vanj; toliko manj se more takim spletkam brezvestnih ljudij ogniti mnogoštevilen narod, ki je raznolično sestavljen.

Zaničevanja vredni so ljudje, ki iz hudobnega srca, iz škodoželjnosti, iz hrepenenja po škandalih pretvarjajo stvarjem lice, da bi dosegli svoje črne namene. Pomilovanja vredni so možje, ki bi take neopravičene in krivične namere lahko zadržali, ako ni nedelavnosti, bojazljivosti ali pa zato, da bi svoji strasti ustregli, tega ne storé, ampak vedé take izmišljotine sprejemajo in uporabljajo kot prave in resnične razmere.

Gledé očitanja, ki se sliši včasih iz katerih italijanskih ust z ozirom na slovenske narodne barve, velja to v polni meri. Obrekovalci in šuntarji vejo dobro, da slovenske narodne barve niso ruske, da ruske državne barve so druge, da Slovenci izražajo se svojimi barvami navdušenje za svojo domovino, ki je neločljiv del staroslavne Avstrije, da torej ob enem se navdušujejo za dom in cesarja. Vse to je znano našim nasprotnikom in je znano drugim možem, in pri vsem tem taki odnošaji. Naši sosedje hočejo biti draženi, in ker jih Slovenci nočejo dražiti, dražijo se sami umetno in dobivajo moč, ki jim grede na limanice in jim verujejo, da so draženi, ker ta vera daje jim moč, da svoji mržnji in svojemu ritju proti slovenskemu življu dajo na videz postavno podlago. Kaj nam je reči o takih možih, bodisi dražilcih, bodisi lalikovcih? Nič; odgovoril jim je dejansko presvitli cesar povodom prestolnega govora, ko so se zbrali o svečani priliki udje državnega zbora, državni ministri, najvišji dvorniki, gospodje nadvojvode okolo Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja. Pri tej priliki imel je moravski poslanec Skopalik obleko v „ruskih barvah“: snežno belo haljo (halena), moder ali plav telovnik in rudeče hlače. Ali niso to čisto ruske barve po nazoru naših italijančev? In vender je bil mož v tej obleki, in ni se skrivaj po hodnikih cesarskega dvora niti potikal se po kotih, ampak javno je nastopil pri najsvečanem prizoru, o belem dnevu, o poludne, v družbi z najraznovrstnejšimi opravami: skrivnih svetovalcev, kamornikov, vojaških dostojanstvenikov, višjih duhovnikov in gospodov v fraku. Po nazorih nekaterih naših sosedov bi bila morala biti to strašanska slovenska demonstracija, in vender ni bila. Najvišji dvor priznava, da narod se sme posluževati narodne noše in narodnih barv tudi na cesarskem dvoru in da v tem ni demonstracije, ampak najbržejši izraz udanosti, ker vsakdo želi, prikazati se presvitlemu cesarju v tisti noši in s tistimi znamenji v rokavi ali v besedi, ki so mu najdražja. Taka znamenja so domača noša, domač jezik, domače barve. Te ljubi človek od svoje mladosti naprej in so mu najdragocnejša stvar v javnem življenju.

Slovenci hodimo povsod postavno pot; zato smo tudi gledé rabe naših barv poprosili dovoljenja velé

slavno vlado tržaško, ki je z odlokom dne 24. junija 1882 št. 8647 I. potrdila, da "Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici" sme imeti in rabiti zastavo v belo-modro-rudečih barvah. Ako bi bila zastava teh barv na sebi demonstracija, bi slavna vlada dajala Slovincem potuho, ko jim jo je potrdila. Memimo pa, da vzvišeni gospod cesarski namestnik v Trstu je vzvišen nad takim sumničanjem, in da razen "N. fr. Presse", glasila židovsko-ustavaško-italijansko-liberalne stranke za Primorsko, nikdo ne veruje, da bi se primorski Slovenci pokrivali na škodo drugemu deželному življu ali da bi se jim potuha dajala. Nemogoče je, da bi se kdo izpodtikal nad barvami, ki so narodne pri Hanakih, zvestih Avstrijcih, ki so deželo v vojvodini kranjski, braniteljci Avstrije, ki so zgodovinske v pokneženi grofiji goriški. Domačih barv naj bi se mi sramovali? v domačih barvah da bi se ne smeli prikazati? domače barve naj bi nam brezdomovinska druhal razlagala za ptuje, za ruske! Sram naj bo nesvete družali njeno brezdomovinsko početje. Ali je mogoče, da se dobijo močje, ki bi tako protipatrijotično razsajanje trpeli? ki bi pustili veljati, da domača noša vzhemiruje? da jo je staviti v eno vrsto z Oberdankovimi klobuki? Močje, katerim je čuvati nad avstrijskim čutom narodov kot nad punčico svojega očesa, ne dajte se slepiti, ne dajte se strašiti, ker jasno je kot beli dan, da upor nesvetih življenj proti Slovanom je državi v pogubo, in da strahopetnost domoljubov, ki bi morali krepki biti, ni Avstriji v prid. Zastonj je zavati se Slovence Slovence, da ostane le Avstrijec; ali gojite na njem oboje in bote imeli Slovenci in Avstrije, ali pa odvezemite mu prvo in potem nimate ni tega ni onega, potem imate narodnega in državnega renegata, kakeršnih vidite lahko vsak dan pred očmi. Prešli so časi, ko je bilo mogoče rušiti najsvetejše svetinje narodove. Napočila je zora, upamo, da bo dan, svetel dan na obelih avstrijskega Primorja, med Avstriji zvestimi Slovani. Narodna noša, narodni jezik, domače barve ne veljajo, ne smejo veljati kot dražljive; "ruske barve" je dejanski sam najvišji dvor odobril. Nikdo nima pravice, izpodtikati se nad tem, kar se smatra na cesarskem dvoru kot dostojno, mirno, dovoljeno, kar se stavi v eno vrsto z najlepšimi in najvrednejšimi opravami najvišjih dvornih dostojanstvenikov in odlikovancev. Upamo, da s tem bo zanešen mir tudi v našo deželo, da bodo zamašena usta onim, ki iščejo prepira, in da zraste pogum onim možem, ki obsojajo krivično vznemirjanje, da mu stopijo nasproti v svo potrebno odločnostjo.

Dopisi.

Iz dornberške okolice, 28. aprila. — Drugo povelikonočno nedeljo imel sem priliko, da sem v sošednji fari D. videl prvo slovesno sv. obhajilo otročičev. Po lepem uvodnem nagovoru postavi preč. g. župnik ciborij in presveto Rešenje Telo vidno na altar; potem so se odmoleli tri božje čednosti in kes, na to stopi duhovnik v krog prvoobhajancev in zapoje z malimi: Vsi ponižno počastimo itd. na altariju on stane, če ga tudi videti ni; živa vera nam spričuje, kar ne vidijo oči, — da v podobici kruha živi. Na to sledilo je sv. nahanjenje z besedami: Glejte jagnje božje; o Gospod, jaz nisem vreden; Telo našega Gospoda. So li bili presrečni otročiči postavno obhajani, meni ne gre soditi, a to sem videl in tudi sam občutil, da so bili mali kakor odrastli do solz ginjeni. Tako žive predstave največje skrivnosti naše sv. vere nisem še videl ni občutil. Ko sem pozneje na to mislil, spomnil sem se dopisa iz Sela v zadnji "Soči", ki je opisoval latinske litanije batujskega gospoda učitelja. Moj Bog, sem rekel, ako se celo sv. Rešenje Telo razdeluje s pomočjo ljudskega jezika, zakaj bi se litanije ne pele v domači besedi. Ako je res, kar piše Rutar v svoji "Zgodovini Tolminskega", da je ranjki nadškof Walland pri Slovincih odpravil latinske večernice, zakaj bi jih batujski organist upeljeval? Dovolj je, da smo cerkvi pokorni, ni treba, da bi se hoteli skazovati, da smo bolj goreči, bolj razumni ali bolj postavni od naših predstojnikov. Ako hoče organist premenjevati dosedanjio navado, naj prosí dovoljenja pri cerkveni oblasti. Ako spozna ta, da premenba bi pospeševala službo božjo in izveličanje duš, mu jo dovoli, ako se pa misli učitelj z novotarijo le komu pribliziti, naj rajši molči, ker gotovo je, da cerkev bi takega razloga ne sprejela kot veljavnega.

Eden.

Iz štandreja, 21. aprila 1885. — Kakor se dviga cvetlica med osatom, tako začel se je dvigati slovenski narod v sredi svojih nasprotnikov. Cvetlica se dviguje in dvigne slednjic svojo nežno glavico nad glave osata, ki okolo nje raste in jo zavira v njeni rasti. Prav tako se vznjaja, raste in se razvija slovenski narod, čeravno ga zavirajo sovražne sile od vseh strani! Žalibog, da v naši vasi ni tako, ampak nekoliko drugače.

Imeli smo pred nekaj leti čitalnico, a zaspala je, ker ni imela menda pravih voditeljev. Istočasno

imeli smo tudi močan pevski zbor, ki je pod vodstvom rajnega učitelja Komavca, kateri je bil vzor pravega narodnjaka, jako dobro napredoval; in tudi ta je s čitalnico vred zginol, kakor rosa pred pekočim solncem. Pred nekaj leti slisala se je pod lipo pred cerkvi o poletnih večerih se marsikatera slovenska pesem. Kako lepo in prijetno bilo je to! Kaj pa sedaj? Sedaj lipe ni več in mlodonečega slovenskega petja tudi ne. Namesti milobnih slovenskih pesnjih slisati se semtertje po vasi italijansko kvakanje brez pomena. Res lepo odškodovanje! Dragi sovaščani! Ali ne bi bilo boljše, ko bi se v naši slovenske vasi lepodoneče in prijatne slovenske pesni prepevale? Ali ne bi bilo boljše, ako bi se izkazovala čast slovenskemu narodu?

Hvala Bogu! Saj imamo učitelja, ki je v godbi dobro izučen. Dragi mladeniči! K njemu idite in prosite ga, naj bi Vas hotel podučevati v milem narodnem petju. G. učitelj to gotovo v veseljem stori, kajti njemu se gotovo prav toliko dopada to italijansko kvakanje, kakor meni in še marsikom drugemu, kateremu ni še otrpnilo srce za narod, za premili narod slovenski!

Osnujte si pevski zbor, kakor ga imajo v Solkanu in v drugih vaseh! Jaz vem, da Vas to ne bode stalo mnogo; le nekaj ur pritrgate si od svojega počitka, in vse bo prav. S tem pridobite otemnelo čast naše slovenske vasi in bote v izgled drugim še spavajočim bratom. Le urno na delo, dokler je čas, in ne bojte se požrtovalnosti za svoj narod!

S časom osnujte si še kako društvo, obudite našo zaspalo "čitalnico"! Nič Vam ne bo nedosegljivo, le začeti je treba. Dragi sovaščani! živimo v času, v katerem je potrebno vsakej vasi kako društvo. Ono ni vasi samo v kras, ampak jej tudi mnogo koristi, kajti človek izobrazuje se v društvenih prostorih s čitanjem novin in drugih koristnih knjig.

Toraj veljaki! Le urno na delo in ne zamujajte dragoga časa, ne opuščajte priložnosti in pokažite, da niste zaspali, ampak da bedite in da Vaše srce ni še otrpnelo za premili, tlačeni narod slovenski!
Domoljub.

Iz Černič, 22. malega travna. — Sprejmi, draga "Soča", v svoje cenjene predale naslednje vrstice, za katere ti bo vsa občina hvaležna. — Ni častno, svoje ljudi brez potrebe pred svetom črniti, ker naši nasprotniki se posmehujejo, ko čitajo po listih o naši neslogi. Mali pogreški naj bi se po mogočnosti doma poravnali brez dopisov in poslanic, po katerih se včasih mali komar v konja spreminja. Ker pa pri nas v Černičah skrivno opominjevanje nič ne pomaga in se ž njim nič ne odpravi, moram naše zadeve po malem v javnost spraviti, da se morda vsaj tako odpravi, kar ni prav.

Preteklo je že nad 25 let, odkar se je gradil nov kos ceste od Černič proti Šempasu. Cesta pelje, kakor je vsakemu memogredočemu razvidno, večinom po občinskem zemljišču, le majhen del pri vasi in blizu tam, kjer se nova cesta še staro strinja, je preseklala nova črta nekaj zemljišč posameznikom, katerim je visoka vlada podelila primerno odškodnino, občini pa prepustila še povrhu staro cesto kot občinsko posestvo.

Nekateri posestniki ob stari zapuščeni cesti rili so kot krti ter prisvojevali si jo polagoma, pritiskali so mejnike (zidove), tako da se je cesta stesnila, spodnji so jo še izpodkopavali, da je postala celo nevarna na kakšnem mestu. Končni (zadnji) posestnik ob stari cesti proti Šempasu pa ni bil zadovoljen s polovico, marveč v preteklih letih si je polovico ceste širokosti prekopal, na drugo polovico je pa navalil kamenje, ki se je nahajalo v prvi že prilasteni polovici, tako da kolikor ni postala cesta dotičnikova začasna last, je postala popolnoma nerabljiva, da je moral, kdor je šel mimo, rabiti ptuje zemljišče, ako je hotel se stare na novo cesto prekoračiti ali z nove na staro krajšo cesto.

Naše tedanje starašinstvo vedelo je sicer, da je stara cesta občinsko imetje, ob enem tudi občinska pot, znano mu pa ni bilo, kakor se zdi, kaj pravi občinskega reda. "Občinsko imetje mora ostati celo in nedotakljivo". Mari se takisto izpolnjuje dolžnost zastopnikov črniške občine, da se prezira imenitna zadeva ter se pušča meni nič tebi nič lastnikom ob stari cesti vrtati ter stešnjevati občinsko imetje?

Nadejati se je bilo, da s prejšnjim starašinstvom bodo iztrebljene napake ob stari cesti, da novo starašinstvo bode bolj ostro postopalo z navedenimi občinarji, a žalibog! kljub 18 starašinam in županu je stara cesta na konci še vedno zazidana, da mora čez zemljišče gospoda Jušta žl. Majiti-ja iti, kdor se hoče krajši stare ceste poslužiti!

Gospodje starašine! menim, da vsak izmed Vas bi debelo pogledal mejača ob svojem zemljišču, ki bi si hotel prisvojiti mal košček Vaše zemlje. Naj bi Vam še po vrhu tega zaprl pot v Vašo njivo, senčjet, gozd, tudi najmiroljubniji bi precej tožbo vložil proti nasprotniku, ako bi ne hotel z lepa odstopiti od prisvojenega koščeka zemlje, in odpreti zaprtega uloda v Vaše zemljišče. Gospodje starašine! mari nimate takih dolžnostij, skrbeti za občinsko imetje,

kakor za svoje? da še večje! Za natančno skrb čez Vaše imetje niste prisegli, a glavjar starašin, ki je župan je dal za gotovo desno roko ces. kr. okrajnemu glavjarju za zvesto izpolnvanje vseh dolžnostij do pupilarnega imetja, za pravično postopanje v vseh opravilih, spadajočih v njegov in Vaš delokrog.

Nekateri sosesečani so se pritožili na sl. c. kr. glavarstvo in na sl. c. kr. namestniro v Trst, a kljub temu se zdaj vender naprej na konci ceste pri "Stranicah" pot zaziduje, kar je v škodo memogredočim. občini in gosp. Juštu žl. Majiti-ju s Proseka. Za te stvari bi moral najbolje skrbeti gospod župan in iiii pritožnikom na roko ter to stvar po §§. zadevajočih steze, poljske in občinske poti, ktere spadajo v njegovo področje, poravnati, da ne nastanejo neprijetnosti. Nadejam se torej, da gosp. župan in starašine bodo skrbeli, da se ne bo odeslej nikomur krivica godila. S tem izpolnijo svojo sveto dolžnost.

i—i.

Iz Biljane, 28. aprila. — In vender se giblje, vskliknil sem, ko sem sklenil tretji izkaz (glej med raznimi novicami. Ur.) radodarnih doneskov za sliko sv. Cirila in Metoda, ki se napravi v Biljanski župnijski cerkvi. In kaj bi se tudi ne gibalo? vsaj sv. Ciril in Metod sta apostola naša. Kakor sta ona goreče ljubila narod slovenski, tako smo dolžni tudi mi apostola naša goreče ljubiti. Sv. Ciril je vzdihnil na zadnji uro proti sv. Metodu, svojemu bratu, rekoč: Brat moj, prosim te, ne zabi mojih Moravcev! Besede krasne, besede lepe. Ali, ko je sv. Ciril svojemu bratu priporočil, naj nikar ne zabi Moravcev, je gotovo mislil priporočiti s tem, naj nikar ne zabi tudi vseh drugih Slovincov. In res, niti sv. Ciril, niti sv. Metod ni pozabil Slovincov. To kaže njiju trud, njiju plodonosno delovanje. Kako hočemo njiju ljubezen do nas povrniti? Najbolje in edino tako, da ljubimo to, kar sta ona ljubila, namreč: sv. katoliško vero in jezik slovenski. Da bi se zopet uvedel naš nekdanji jezik v službo božjo! Zakaj? Zato, ker sam sv. oče papež Leon XIII. je odobril, kar je sv. Metod pred tisoč leti delal, rekoč: "Sv. Ciril in sv. Metod sta sv. obrede primerno narodnemu duhu vredila. Iz teh vzrokov bo Cirilovo in Metodovo ime proslavljalo vse potomstvo od jadranskega morja do zadnje Novgovodske pokrajine". Ali nam ni hotel sv. oče papež nekakšno namigniti, da nam hoče zopet dati, kar nam je bilo odvzeto, ako ga prosimo? prosimo torej in prejmemo. Sv. oče pravi: "Vse potomstvo od jadranskega morja do Novgorodske pokrajine bode proslavljalo"; prašanje: ali ju pa res proslavljamo, kakor bi šlo? In vender, kakor pravijo zgodovinarji, pridigovala sta tudi na obalah jadranskega morja sv. vero mimo grede skozi naše dežele. Ko podučujemo zdaj narod o naših svetnikih, kako je vesel! Komaj čaka, da bi videl vsaj podobo teh svetnikov. Ni čuda! Cesar Bazilij je pisal Metodu rekoč: "Človek božji! zelo želim tebe videti. Stori mi to ljubav, potruži se k meni, da te bom še enkrat videl in slisal tvojo molitev". In Metod je šel in Bazilij ga je videl. Ako je želel cesar carigrabski, videti takega moža, ali ni spodobno, da ga želimo tudi mi videti? Gotovo! In mogoče nam je, videti ga edino le v podobi, ako si napravimo podobo sv. Cirila in Metoda. Dajmo torej, dajmo!

Zato hvala dosedanjam daritljem in oč. gg. nabirateljcem, ob enem pa vljudna prošnja za nadaljna darila.
Mihaljko Vuga, kaplan.

Na št. Vidskej Gori, 20. aprila. — V zadnjih dveh letih se je nekdo v tukajšnji občini navadil, da draži in zbada ljudi, s katerimi nima popolnoma nič opraviti. Lansko leto je napadel in dražil g. župnika in prejšnjega g. učitelja, a ker je videl, da se omenjenima gospodoma ni zdelo vredno, odgovarjati mu, krenil jo je sedaj nad lovce. "Toliko zajcev je na št. Vidskej Gori, da so oglodali vsa mlada drevesca"; a jaz bi prosil g. dopisnika, naj mi pokaže le 20 ali vsaj 10 oglodanih dreves. Dozdeva se g. dopisniku, da lovci niso dosti zajcev postrelili, in vender, kakor sem poizvedel, jih je padlo v letošnjem zimni na svojo dlako prav lepo številu; in jaz rajši verujem štirim možem nego le enemu. Ne bom odgovarjal na podrobnosti g. dopisnika, ker kdor pozna razmere, vé, da misli dopisnik dražiti lovce, ker mu niso pustili na zadnjem dražbi lova. Ako si upa g. dopisnik več zajcev nastreliti, zakaj ni on lova draže plačal, saj je bil vender na javnej dražbi oddan? Nočem nadaljevati polemike, samo to prosim g. dopisnika, naj prihodnjic "Soči" resnico poroča, ker ona ljubi le to, in naj ne povečuje ali pomanjšuje reči, kjer ni treba.
A. R.

Iz cerkljanskih hribov, 1. aprila. — Kako prijetna je jutranja narava v pomladanskem času, ke-dar rumeno solnce obsije hribe in doline in ogreva nežne cvetlice, ki se vzdigujejo iz pozimskega spanja in se vzdigujejo proti vsemogócnemu stvarniku, kakor da bi se mu hotele lepo zahvaliti, da jih je obvaroval v gorki zemlji pred hudo zimo, ki je veliko drugih stvari poškovalo a! pokončala, zlasti po hri-bih, kjer je veliko sadnih dreves lomila. Pridna

roka ima zdaj priložnost, ker je epa, ugodno vreme, polomljeno drevje otresti, mah in staro lubje osušiti, da bo solnce drevesa bolj do srca ogrevalo in ja tako delalo bolj rodovitna. Zalibog, da se pri nas ljudje malo zmenijo za sadjerejo; k večemu usadijo naši posestniki par lesnik in ucepijo par pevcerjev (perjev) ali še toliko ne, in potem jih pusté rasti brez varstva. Mlado drevesce pride v bolezen in kliče zdravnika, toda nobeden se ga ne usmili, drevesce začne bolehati in boleha tolika časa, da pogine in vsega je konec. Prav v tako slabem stanu je tudi vinska trta pri nas, če tudi ga slednji rad pije; nikdo se ne potruži, da bi staro trto nekoliko obrezal, osušil in očistil in mlade zasadil. S pridnim delom bi gotovo vsak posestnik prišel do poštene pijače; pa kaj hočem o tem dalje pisati, ko vem, da tudi to bo brez uspeha?

Gotovo je, da ako bi se sadjereja pospeševala in bi k temu Bog svoje dari dal, bi marsikedo rekel: Letos me je pa Bog pogledal skoz veliko okno.

Politični pregled.

Zanimanje notranje in zunanje politike suče se sedaj okolo dveh točk, o volitvah za državni zbor in o afganskem vprašanju.

Volilno gibanje v vseh deželah takraj Litave je že jako živahno. Novo v prihodnjem državnem zboru bo med drugim to, da se prikaže v njem stalno nova takozvana srednja stranka, o kateri je sicer minister Dunajevski o priliki razgovora o finančnem proračunu trdil, da je vlada ne mara in da se nikako za njo ne poteguje. V moravskem velikem posestvu naredili so namreč veleposestniki kompromis, da bodo volili le take poslance, kateri ne spadajo niti k levičarjem niti k desnici, ki osnujejo srednjo stranko, katera bo gledala posebno na to, da se sedanje razmerje avstrijskih dežel obdrži. Ni še povsem jasno, je-li nastala ta stranka vsled višjega upljiva ali pa vsled političnih razmer v moravskem veleposestvu; vendar znamenja kažejo, da je prvo verjetnejše.

Dobro znamenje gledé volitev prikazalo se je na Dunaji, kjer so ustavoverci do sedaj nemejeno gospodarili. Skoro vsem poslancem ustavoverne barve postavijo se nasproti drugi kandidatje, ki so sicer Nemci a tudi javno izpovedujejo, da jim je v prvi vrsti ležeče na tem, da Avstrija močna ostane. V to je pa treba, narodom naše mnogojezične države pravičnim biti.

Gledé afganskega vprašanja nam je poročati, da so strune med Rusijo in Anglijo zelo napete, bati se je vsak trenotek, da nastane med obema državama vojska. Govorilo se je celo, da se je odpeljal ruski car v Moskvo, kjer bi imel izdati poseben oklic do naroda, kar se navadno godi le tedaj, ko se vojska napoveduje. Ta vest se ni obistinila, vendar opravičuje našo trditve. Vsa druga vprašanja — bolj ali manj važna — zgubljujejo pod uplivom teh dveh svojo veljavo in se politični svet za nje malo briga.

Domače in razne vesti.

Duhovski izpiti. Skušnjo za stolico pastirstva v tukajšnjem osrednjem knezovnadškofijskem bogoslovskem semenišču delal je 28. in 29. aprila č. g. Tomaž Čerin, prvostolni vikar v Gorici. Skušnjo sposobnosti v dosego samostalnih duhovskih služeb delal je 28., 29. in 30. aprila č. g. Franc Goljevšček, kaplan v Gorici. Strogi izpit (rigorosum) iz dogmatike naredil je č. g. Karol B a u b e l a, vikar v prvostolni cerkvi v Gorici, na vseučilišču graškem.

Katoliško društvo goriško imelo je včeraj svoj napovedani mesečni shod. Ob 11. uri zbrali so se gospodje svetnega in duhovskega stanu. Kmalu se je napeljal govor na volitve in izrazila se je marsikatera dobra misel. Vsi navzoči so bili ene misli, da grof Coronini prodere v skupini mest in trgov. O volitvi v kmečkih občinah slovenskih bili so navzoči tega prepričanja, da bo zopet voljen vitez dr. Tonkli. V kmečkih občinah gradiškega okrajnega glavarstva deluje društvo na to, da bi bil zopet izvoljen monsignor Valussi, ki je Slovencev veliko bolj pravičen nego kak zagrizenec nasprotne liberalne stranke. Drugače tudi ni pričakovati: kdor stoji na krščanskem stališču, je pravičen vsem, ker krščanska vera spoznava vsem enake pravice in uči, da smo bratje med seboj. Ne samo duhovni, ampak tudi svetni moške poudarjajo to načelo, ker krščanstvo je eno in

isto za vse. Pa tudi nasprotna stranka močno deluje v gradiškem okraju in se posebno za to prizadeva, da bi izpodrinila upliv duhovstva pri prvotnih volitvah. To je pa težko, ker duhovstvo je pokazalo pri vsaki priliki, da ima srce za ubogega kmeta in obrtnika, a posestniki in gospodje v Furlaniji so pogosto pozabili, da imata bogatin in ubožec istega očeta Adama. Kot kandidat narodno liberalne italijanske stranke imenoval se je Rudolf grof Pace, brat onega Paceja, ki je bil deželni glavar goriški. Ako bi bila brata ne le po krvi, ampak tudi po lastnostih, ki diči jo poslanca, težko da bi kdo ugovarjal tej kandidaturi, ali o sicer poštemem grofu Rudolfu se ne vé kaj navesti, kar bi ga priporočalo za državno poslanstvo. Da se ga je „Unione“ oklenila, mu je bolj v zaviro nego v pomoč do zmage. Neki ustavoverni nemški krogi bi menda radi videli nekega kneza, ki ima na Goriškem posestva, kot poslanca za veliko posestvo; ali ti krogi niso še spricali, da delajo v soglasju z grofom Taaffejem, ki je obečal, da izvrši Slovencev narodno ravnopravnost. Knežje ime ne zadostuje, ako ni združeno s knežjimi dejanji; narod potrebuje dejanj in ne imen. Knez nam uže kot tak, ako ima znanje na Dunaji, lahko pomaga, če hoče; zakaj bi nam odvezl mesto, katero lahko kdo drugi zasede, ki bi nam sicer morda ne mogel tako zdatno pomagati. Ne zdí se, da bi se dali Slovenci ogreti za kneza. Imenoval se je drug kandidat, izobražen, hvale in časti vreden, katoliški mož, grof Attems Morebiti, da s tem bi ne bilo le Slovencev ustreženo, ampak tudi srednji stranki, ki želi razumnega moža, pa mirnega značaja. Grof Attems bi nam ne bil nasproten in ima potrebno znanje. Na to se je govorilo o volitvah v občinski zastop, ki se bodo vršile ta mesec, pri katerih bo stvar razmeroma težavnejša, ker tu se vrti uže od nekdanj isto kolo, kateremu se ne dá tako lahko naenkrat drug tir. Ali začeti je treba tudi tukaj, ako hočemo priti kedaj do zmage. Vlada menda ne postavi oficijelnih kandidatov za občinski zastop; njeno mnenje se najlaže spozna iz vedenja Ritterjeve stranke.

Zanimivo je bilo pripovedovanje nekega gospoda o papeži Gregorji VII., ki je umrl pred 800 leti, in o prizadevanju svetnih in duhovskih dostojanstvenikov v Gorici v preteklem stoletju, ki so skušali znanstveno opravičiti tedanji vladni ukaz gledé životo-pisa Gregorija VII. Najbrže bo katoliško društvo praznovalo 8. stoletnico smrti tega volikega papeža. Med takimi pogovori prešel je čas in daljša govora, ki sta bila odložena za ta dan, sta se odložila. Okolo treh četrtij na poldan razšla se je družba. Tu se je zopet pokazalo, da na katoliški podlagi sedijo mirni drug pri drugem: Slovenec, Italijan, Nemeec, Francoz in Španjol. Naj pokaže pa katero drugo društvo take uspehe, ako more. Pravična podlaga vede do miru in sprave, ki je potrebna, ako hočemo srečno živeti. Bunkanje, suvanje, nasilstvo, preupivanje, zvižajači diši nekaterim ko med in sladčica; a mi jih za to ne zavidamo. Mirno delo je najkrepkejše delo.

Odbor društva „Sloga“ bo imel prihodnji ponedeljek sejo, v kateri se bo pogovarjal zaradi bodočih volitev v državni zbor. Prav bi bilo, da bi vzel odbor tudi vprašanje o jezikovni ravnopravnosti na Goriškem v svoje roke in da bi poslal peticoju visokemu c. k. kupčijskemu ministerstvu, naj ukaže, da se z ozirom na § 19. osnovnih postav napravijo na c. k. goriški pošti napisi v obeh deželnih jezikih, ker služi ta urad neposredno prebivalstvu obeh narodnostij, in ne samo Italijanom. Slovence žali to, ko vidijo, kako se prezirajo tam, kjer jim postava določuje pravice. Kupčijski minister nam je bil naklonjen uže takrat, ko je služboval v Gorici kot okrajni glavar, in zato menimo, da tudi zdaj nam ne bo nasproten. Ker se pri nižjih uradih tako malo ozirajo na naše pohlevne prošnje, obrnimo se na višje, od tam morda prej dobimo, kar nam je obečano in zagotovljeno.

„Unione“, narodno politično društvo italijansko v Gorici, postavilo je pri svojem shodu v Korminu preteklo nedeljo, 26. t. m., kot kandidate za državni zbor naslednje gospode: Franca grofa Coroninija, inženirja dr. Vicentinija in Rudolfa grofa Paceja. Prvi je odločen za mesta in trge, drugi za kmečke občine v gradiškem okraju, tretji za veliko posestvo, ako kaj ne premenijo. Coroninija torej niso mogli izpuštiti, dasi so o novem letu nekako žugali. Nameravajo zaupati mu zastopništvo, če tudi jim ni dal na zna-no interpelacijo takega odgovora, kakor bi ga želeli.

„Corriere“ trdi odločno, da grof Coronini bi bil imenoval feudalce in klerikalce v oni sestavi, katero smo zadnjič omenili, in se nekako huduje, češ da smo dvomili nad resnicoljubnostjo onih „cittadinov“ (meščanov), ki so bili šli na pogovor k gospodu grofu. Ako hoče „Corr.“ na vsak način imeti, da je grof tako govoril, naj bo, nimamo nič zoper to; ali s tem vendar ni še rečeno, kak pomen imajo one besede v Coroninijevih ustih, ali jih je rabil v pomenu deputatov ali v kakem drugem posebnem pomenu. In vendar na pomenu je vse ležeče, kajti zunanji glas ne velja nič brez določenega pomena. „Corriere“ se tudi jezi nad italijansko duhovščino, češ da se druží s Slovenci: nam pa je znano, da ne

samo duhovstvo, ampak tudi drugi miroljubni Italijani se družijo z nami, oni namreč, ki niso tega prepričanja, da so svojo italijansko narodnost zatajili, ako so priznali, da tudi druge narodnosti so od Boga in da tudi drugim gredó pravice. Ti poštenjaki se držé krščanskega načela, da smo vsi bratje med seboj, da ni razločka med Grkom in Skytom, omikancem in barbarom. Nekateri Italijani druge vrste pa čislajo le to, kar je italijansko, in zaničujejo to, kar diši po slovenščini. Taka gospoda ima poganski pojem o narodnosti in ne dela italijanskemu narodu posebne časti.

Veteransko društvo goriško bo imelo prihodnjo nedeljo, 3. t. m., ob 10. uri predpoludne svoj letošnji občni zbor v dvorani gostilne „Pri pošti“ za Messicami (Via Morelli) h. št. 48. Na dnevnem redu je letno poročilo odboro, letni račun, dopolnilne volitve in poročilo o podpornem društvu, ki naj bi se ustanovilo v okoliših c. k. okrajnega glavarstva gradiškega. Iz letnega računa posneli smo naslednje podatke: D o h o d k i: v denarnici 31. decembra 1888 gl. 2021.66¹/₂; prejetih letnin in pristojbin za pravila gl. 1368.40; prostovoljni doneski gl. 849.42; povračila predplač gl. 41.63; razni dohodki gl. 80.80; obresti od naloženih glavnih gl. 820.76; vsi dohodki gl. 4105.73¹/₂. Ako se primerijo se stroški gl. 1507.14¹/₂; ostane v denarnici konec decembra 1884: gl. 2598.59. Denarnica je imela z 31. decembrom 1884: naloženih glavnih pri goriški hranilnici 2200 gl.; državnih obligacij papirne rente po kurzni vrednosti gl. 244.20, gotovine gl. 154.39; vkup 2598 gl. 59 kr. S t r o š k i: podpore gl. 288.40; pogrebni stroški gl. 112.60; naročnina in selom gl. 72.55; tiskovine gl. 7.60; pisne priprave gl. 77.04; bukvozeu gl. 1.95; plača za pisna dela gl. 62.40; društvenemu pisarju gl. 185.50; diplom in njih izdelanje gl. 83.05; poštnina, vozniina, pošne marke, dopisnice, pošne nakaznice, telegrami itd. gl. 100.99¹/₂; voznikom plače gl. 78; mobilje (hišna oprava) gl. 1.30; pišarnica, svečava, kurjava, čerja gl. 76.49; društveni sluga gl. 53; društvene slavnosti gl. 182.12; olepšava gl. 1.80; rogovi (trombe) gl. 18.52; naročnina za časnike in odtisi gl. 14.25; društvena godba gl. 70; predplače proti povračilu gl. 25.05; razni stroški gl. 99.53; vkup gl. 1507.14¹/₂. Vidi se iz tega računa, da patrijotično društvo dobro napreduje. Naj bi se tudi še dalje lepo razovitalo!

Železno ograjo naredijo okolo mestnega vrta goriškega, ki se bo čez noč zapirala. To je pametno, kajti v poletnem času služi mestni vrt kot prenočišče ljudem, na katere mesto ni mislilo, ko je gradilo to koristno napravo. Ob enem naj bi napravili skopce mačkam, ki hodijo ponoči v mestni vrt tiče lovit. Tič mirno spi, a mačka se tilo priplazi in zaduši drobnega pevca.

Umrla sta: K r a g e l j Anton, duhovnik v pokoji, rojen na Selih pri Volčah leta 1824, uže blizu 20 let v goriški bolnišnici usmiljenih bratov radi dušne bolezní, in M a r i n i č Štefan, vikar v Podgori za pljučno vnetico, rojen leta 1815 v Vrhovlji v Brdih. Naj v miru počivata in dobra dela naj ju spremljajo v večnost. — Komaj se v jeseni, ko dobijo službe mladi mašniki, napolnijo najpotrebnejše službe, uže začnejo odmirati ne le slabotni duhovniki, ampak tudi taki, katerim bi človek štel še mnogo let, in mesta ostajejo potem prazna. Tudi č. g. gospoda vikarja v Medani in na Gorenjem polju sta bila močno bolna, ali zdaj sta uže zunaj nevarnosti. Bog nam ju ohrani.

Gorica ima listov prav kakor glavno mesto kake dežele. Dr. Mahnič izdaje „Folium periodicum“ v latinskem jeziku, v katerem razlaga načela zdrave otroške odgoje. G. Velicogna izdaje italijanske „Attie Memorie“, kmetijski list, ki opisuje delovanje c. k. kmetijske družbe goriške in drugo. G. Ant. Klohubar izdaje slovenski „Gospodarski List“, ki uči slovenskega kmeta njegova opravila. „Corriere“ siplje iz širokega rokava prepričanje med slovensko in italijansko prebivalstvo goriškega mesta in dežele. „L'Eco del Litorale“ naznanja cerkvene slovesnosti in prinaša politične člankove. „S o l j a“ se bori na vse strani za narodovo blaginjo v gmotnem in dušnem oziru. „Freccia“ razveseljuje populčno občinstvo ter kaže stopinjo omike, s katero se ponašajo nekateri zastopniki italijanskih narodnih pravic (?). Rekel bi, da tega bo dovolj; pa ni še. Splošno govori se po mestu, da v kratkem začne izhajati nov politični list v italijanskem jeziku. Vse je radovedno, kake barve bo ta list, ko imajo Italijani uže tri politična glasila. Ako ne bo novi list le pritlikliva kakemu uže obstoječemu, moral se bo držati nekake srednje poti med „Corrierom“ in „Ecom“ in bo tako izražal nazore onih meščanov, katerim je „Eco“ v nekaterih rečeh premolčeč. „Corriere“ pa preglašen, brezoziren in dražljiv, kar ni dobro v mestu in deželi z mešanim prebivalstvom. Pravijo, da list izide uže prihodnji teden, torej počakajmo, da nam sam pové, kaj hoče.

Ravnopravnost na c. k. pošti v Gorici Kakor znano, je napis nad glavnim vhodom c. k. pošte v Gorici samo nemško-italijanski. Zdaj pa so se postavili pri vsakem oddečku zopet novi napisi s pozla-

denimi črkami tudi samo v nemškem in italijanskem jeziku. Slovenec, zvesti državljan, kateri ne razume drugega nego svoj pošteni materni jezik, mora proseč vprašati, kje mu je denar prejeti ali oddati, in prav tako, kje ima pisna oddati ali prejeti, ker ne vidi nobenega kazala v svojem jeziku. „Soča“ je pač prav pisala, da stojimo po šestem letu na slabšem z ravnopravnostjo nego prej. Hvala lepa za tako ravnopravnost. Zalostno, da zvesti Slovenec je le v kritičnih časih spoštovan.

Ministerstvo poljedelstva dovolilo je za leto 1885 v prosep kmetijskega nadaljevalnega pouka na Primorskem 2000 gl. Lansko leto bilo je v ta namen dovoljenih le 1500 gl., predlaskim pa samo 1000 gl. Dalje je dovolilo ministerstvo 500 gl. za kmetijski tečaj za ljudske učitelje, kateri bi se imeli vsiliti meseca septembra t. l. na delalni kmetijski šoli v Gorici, in konečno 750 gl. c. kr. kmetijskemu društvu za društvena časnika.

Ispiti učiteljske sposobnosti vršili so se v Gorici za učitelje od 13. aprila, za učiteljice od 20. aprila naprej. Imed učiteljev se je oglašal za skušnjo samo eden, g. Anton Rudež v Gorici, ki je dobil spridevalo 2. reda za ljudske šole. Slovenskih učiteljic si se oglašali dve za ljudske šole, katerih ena, g. Ana Bonež iz Kobarida, sedaj učiteljica v Bolci, je dobila spridevalo 1. reda (z odliko). Imed 4 italijanskih in 2 nemških izprašank, so dobile 4 spridevalo 2. reda, 2 pa spridevalo 3. reda. Skušnjo za meščanske šole delati dve italijanski učiteljici, ki skušnjo nista še dovršili.

Za sliko sv. Cirila in Metoda, ki se upravi v Biljanski župnijski cerkvi, so dalje darovali: Vincenc Tomanin, župnik v Fojani, 3 gl.; Ferdinand Tomažič, vikar v Kozani, 1 gl.; Jožef Sviligoj iz Drnovka 20 kr.; Katarina Zorzut iz Biljane 50 kr.; Janez Jerman iz Biljane 50 kr.; Jožef Sviligoj iz Drnovka 1 gl.; Franc Jakonič iz Slovenca 1 gl.; Anton Simčič iz Dobrovega 1 gl.; Trdič Jožef iz Biljane 50 kr.; Anton pl. Reja iz Kozane 2 gl.; Marija Velušček 20 kr.; Janez Markočič iz Drnovka 20 kr.; Terezija Zalatel iz Biljane 30 kr.; Marija Marinič, oskrbnica v Gradu na Dobrovem, 1 gl.; N. N. v Cirknem 1 gl.; Ludovik Humar, kaplan v Stijaku, 2 gl.; Henrik Leban, učitelj v Plaveh, 2 gl.; Janez Gabrijelič iz Biljane 20 kr.; neimenovani Fojanci skupaj 2 gl.; Miha Zamar iz Fojane 1 gl.; Janez Bavcon iz Fojane 1 gl.; Marija Polencič iz Fojane 1 gl.; France Zuchiatli iz Medane 1 gl.; Janez pl. Onestis iz Neblega 50 kr.; Mikulin Anton iz Zalibrega 1 gl.; Princič Stefan iz Vipolž 1 gl.; Strehar Anton 1 gl.; Jožef Reja iz Vipolž 1 gl.; neimenovani iz Vipolž skupaj 3 gl.; Jožef Simčič iz Kozane 1 gl.; neimenovani iz Kozane skupaj 2 gl. 47 $\frac{1}{2}$ kr.; skupaj 34 gl. 57 $\frac{1}{2}$ kr. Vsota I, II. in III. izkaza skupaj znaša: 101 gl. 57 $\frac{1}{2}$ kr.

Dopolnilne volitve za mestno staršinstvo ljubljansko vršile so se po veliki noči in so izpale vse v narodnem smislu. Nemci in namškutarji se volitev niso udeležili ter krepko udrihajo po krivici, ki se jim baje godi. Zakaj niso prišli, da bi se videlo, koliko jih je in kaj jim gre? Če so prej gospodovali, ko so močni stroji delali za nje, kdo je kriv, da zdaj ne morejo gospodovati, ko je treba osebnega dela, ker stroj ne dela? Namesto, da bi Boga hvalili, da je ustavno življenje meščanom nekoliko omogočeno, se kujajo, ker ni nobenega, da bi zvečel tem precartanim nemškim in namškutarskim otrokom. Dovolj ste stari, sami pokazite, da imate zobe; jezika vam tako ne manjka v konstitucionalnem društvu in v zborih sulfurajnovih niti peresa v „Wochenblattu“.

Volitve v državni zbor vzbujajo povsod čvrsto delovanje. V Trstu in v okolici tržaski sklicuje društvo „Edinost“ volilne shode ter dramatično podučuje volilce o njih državnih dolžnostih za časa volitev. Neko društvo, ki se je bilo ustanovilo, da lovi duke na svojo palico, zgublja moč od dne do dne, dasi ima mogočne pokrovitelje. Zavednost kaže se tudi tukaj močnejša od male začasne gmočne koristi, katero bi morda kdo imel v „Cikoriji“. Dosedanji poslanec N. Hergoj bo brez dvombe zopet voljen. — Na Kranjskem zahteva neki dunajski profesor, naj mu izreče narod zahvalo za njegovo lansko delovanje pri znanem glasilu. Izvrševalni odbor kranjski za volitve v državni zbor in neodvisni listi so temu popolnoma nasprotni. „Lj. L.“ ima dovolj opravila, pravi in zagovarjati svojega priporočenca, ki si je z nekimi visoko letječimi preobširnimi izrazi nakopal od dosedanjih kranjskih poslancev in ljubljanskih listov odgovor, katerega ne more biti vesel. Celo „Slovenec“, ki o tej zadevi ni maral govoriti, pristopen je bil stopiti na noge, da je zavrnil hudomušno prevračanje tega, kar je pisal. Vse kaže, da pri bodočih volitvah si naši bratje Kranjci osvetijo lice. Bog daj in sreča junaska. Narod, ki se spoštuje, bo znal pripovedovati o zmagah.

„Lira in Cvetje.“ Poezije. Zložil Franjo Zakrajček. Od drugih neodvisni I. del poezij. Založila in izdala: Iv. Dolinar in Avg. Bremic. Cena 60 ald.

Trst. Tiskarna Avgust Levi & C. 1885. Knjiga šteje 107 strani v mali osmerki, ima ličen papir in prijeten tisek. Pisatelj stanuje v Gorici, založnika v Trstu. Zeleti je obilne rasprodaje, da se pokrijejo stroški.

„Slovestvena zgodovina v slovenski ljudski šoli“ zove se knjiga, katero je spisal Janko Leban, ljudski učitelj, ki jo je prej pod imenom Gradimira bil dal tiskati v „Učit. Tovaršini“ leta 1884 in 1885. Knjigo je natisnil in založil Milic v Ljubljani, a doživela se tudi pri pisatelji v Lokvi (Corgnale, via Diavača). Na 50 straneh velike osmerke opisuje g. pisatelj one moze, katerih sestavki so sprejeti v berila ljudskih šol. Za učitelja in učenca nahaja se v knjigi mnogo zanimivega.

Listnica odpravnštva. G. J. Črv v Vrhovljih: Na Vašo prošnjo, naj bi Vam pojasnili, zakaj niste prejeli svojega lista, odgovorjamo: zato ne, ker nam ga je vrnila Košćanska pošta z opombo: retour. Ko smo dobili Vašo listnico, smo Vam koj poslali zahtevani številki.

Javna zahvala.

Častiti duhovščini, občinskemu zastopu, prebivalcem podgorskega vikarijata, delavcem Bitterjeve tovarne in vsem prijateljem, znancem in človekoljubom, ki so izkazali zadajo čast nepozabljivemu mojemu striču,

Štefanu Mariniču,

podgorskemu vikarju, izrekam po tej poti svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Podgori, 30. aprila 1885.

FRANC MARINIČ
vikar na Livku.

ZAMENA

želi se velike, davka proste
hiše na Dunaji v mestu

s posestvom v Tirolu, Istriji ali na Primorskem radi preselitve. Uljudno ponudbe pod „F. F. 2564“ sprejema: Annoncen-Expedition Heinrich Schalek I Wollzeile 14, Wien.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

KROJAČNICI IONACIJA STEINERJA,
ki je največja v Gorici,

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiri narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
„ „ „ „ detke	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otroka	„ 3 „ 16 „
Površno pomladanske rokave „ gospode	„ 8 „ 36 „
Pomladanski šaki	„ „ „ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro.

Novo došli delmanji najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gospde. Šaki za gospde od 4 do 15 gl.

Naznanjajoč prav uljudno slavnemu občinstvu, da sem prencsel svoja

ZALOGO OBUTVI

(„Alla bella scarpa“)

iz Raštelja v Semeniške ulice h. št. 10, priporočam se udačo, da bi mi izkazovalo slavno občinstvo svoje zaupanje z obilnim naročevanjem in odjemanjem. Moje blago se bo odlikovalo tudi naprej, kakor do zdaj, po svoji ličnosti, stanovitosti in nizki ceni. Kdor poskusi, prepriča se o tem.

Z uljudnim spoštovanjem slavnemu občinstvu udani.

Josip Kociancich,
čevljarski mojster.

V Gorici 28. aprila 1885

Na prodaj

je še malo rabljen stroj, s katerim se čisti žito vsake vrste, in to Trieur št. 2, pri Antonu Matevžiči, peku v Tolminu, prav po ugodni ceni.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Škafnarje. Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vpeh, da so se po kratki rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščeni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prane in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovinih se nahajajoči soki in širopi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodci, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“ Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Metličem trgu v Ljubljani.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisek knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vabila, okrožnice, sonete, petičije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisna in vsakršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanic za cerkveno rabo, kakor: spridevala, račune, dnevnike, zapisnike, pregledne, razkaze, psonetke, kanonske table, matrice (matrike) za krst, birmo, zakon, smrt, velikonočne liste, kakor tudi popis duš (status) v latinskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.